

Materská škola

A. Sládkoviča 1130, 966 81 Žarnovica

Kontakt: msasladvkovicv@mszarnovica.sk

045/6812342

Školský vzdelávaci program

Mravenisko

Názov ŠkVP:	Mravenisko
Stupeň vzdelania:	predprimárne vzdelávanie
Vyučovací jazyk:	slovenský
Forma výchovy a vzdelávania:	celodenná
Dĺžka výchovy a vzdelávania:	1 – 4 roky
Druh školy:	materská škola štátna s právnou subjektivitou
Zriaďovateľ:	Mesto Žarnovica, Námestie SNP 33, 966 81 Žarnovica
Predkladateľ:	Materská škola, Ul. A. Sládkoviča 1130, 966 81 Žarnovica
Riaditeľ školy:	Mgr. Janette Antalová
Členovia tvorivého tímu:	PaedDr. Lucia Bieliková, Ľubica Boháčová, kolektív MŠ
Dátum prerokovania v pedagogickej rade:	30. 08. 2022
Dátum prerokovania v rade školy:	
Dátum vydania:	31. 08. 2022
Dátum schválenia zriaďovateľom: Vyjadrenie zriaďovateľa/mestského zastupiteľstva:	
Za materskú školu: Podpis:	Mgr. Janette Antalová
Za zriaďovateľa: Podpis:	Kamil Danko – primátor mesta

OBSAH

1	VYMEDZENIE CIEĽOV A POSLANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A ZAMERANIA ŠKOLY.....	4
2	VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY.....	5
3	DĹŽKA DOCHÁDZKY A FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	6
4	VYUČOVACÍ JAZYK.....	7
5	UČEBNÉ OSNOVY.....	7
6	VÝCHODISKÁ PLÁNOVANIA.....	7
7	SPÔSOB A PODMIENKY UKONČENIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A VYDÁVANIA DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ.....	11
8	PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE.....	11
9	OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA DETÍ SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOCNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI.....	12
10	OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA CUDZINCOV.....	13
11	VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNTENIA DETÍ.....	13
12	VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV ŠKOLY.....	14
13	POŽIADAVKY NA PROFESIJNÝ ROZVOJ PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV.....	17

1 VYMEDZENIE CIEĽOV A POSLANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A ZAMERANIA ŠKOLY

„Materská škola podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie. Pripravuje na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí“ (zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Výchova a vzdelávanie v materskej škole sa uskutočňuje podľa školského vzdelávacieho programu. Poslaním materskej školy je okrem úloh vyplývajúcich zo zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní dopĺňať rodinnú výchovu o výchovno-vzdelávací proces, ktorý rodina poskytnúť nemôže.

Vymedzenie cieľov:

Hlavným cieľom výchovy a vzdelávania v materskej škole je dosiahnutie optimálnej kognitívnej, senzomotorickej a sociálno-citovej úrovne ako základu pre školské vzdelávanie v základnej škole a pre život v spoločnosti.

- pripraviť dieťa na život v spoločnosti, prebudiť v ňom záujem o spoznávanie nového a ponúknuť príležitosti pre rozvoj poznatkov, schopností, zručností, návykov a postojov na rôznych úrovniach s rešpektovaním jeho individuálnych spôsobilostí;
- poskytovať rodičovskej verejnosti konzultačno-poradenskú činnosť na požadovanej úrovni;
- viesť deti k primeranej komunikácii vzhľadom na vzniknutú situáciu;
- rozvíjať počiatočnú čitateľskú a pisateľskú gramotnosť v podmienkach predprimárnej edukácie;
- viesť deti ku kooperovaniu v skupine, kolektíve a k preberaniu zodpovednosti za svoje konanie a správanie;
- utvárať u detí kladný vzťah k prírodnému prostrediu, rozvíjať environmentálne cítenie a približovať poznatky z oblasti ochrany prírody;
- poznávať a rozlišovať zložky živej a neživej prírody;
- oboznamovať deti s pozitívnymi aj negatívnymi zásahmi človeka do prírody;
- získavať a uplatňovať osvojené poznatky o separovaní odpadu a jeho následnom využití;

- pestovať u detí zručnosti ekologickej kultúry;
- rozvíjať potrebné vedomosti a zručnosti dopravnej a zdravotnej výchovy;
- cielene začleňovať do výchovno-vzdelávacieho procesu výber takých metód, postupov a stratégií, ktoré participujú na výchove a vzdelávaní detí uskutočňovaných zážitkom, experimentom a skúsenosťou;
- vytvárať priaznivú psychosociálnu klímu, zabezpečiť plnohodnotnú výchovno-vzdelávaciu činnosť počas všetkých organizačných foriem;
- oboznamovať deti so základmi rešpektovania všeľudských etických hodnôt a pestovať schopnosti kooperácie s inými;
- napĺňať potrebu kontaktu s rovesníkmi i dospelými;
- oboznamovať ich s národnými a regionálnymi tradíciami;
- viesť deti k podporovaniu a uplatňovaniu zásad zdravého životného štýlu a zabezpečiť dostatok príležitostí na pohybové aktivity pre ich zdravý vývoj.

2 VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Filozofia materskej školy: **Chceme byť miestom, kde bude dieťa poznávať svet, objavovať jedinečnosť prírody, naučí sa spoznávať nesúlad v nej a bude odhodlané chrániť ju primerane svojim schopnostiam.**

Školský vzdelávací program je spracovaný na podmienky materskej školy v triednych plánoch výchovno-vzdelávacej činnosti na základe poznania rozvojových možností a schopností detí. Akceptuje základné práva dieťaťa, rozvíja jeho potenciál, vedie ho k schopnosti tvorivo a kriticky myslieť, byť aktívny, samostatný, zodpovedný, čestný, dokáže pracovať v tíme, vzájomne sa rešpektovať, dokáže riešiť problém, kooperovať.

Program environmentálnej výchovy - materská škola je zameraná na rozvoj environmentálneho cítenia v podpore vzťahu detí k poznávaniu a ochrane prírodného prostredia. Vhodnými metódami a stratégiami sa snažíme u detí utvárať a prehĺbovať poznatkový systém z oblasti elementárnych základov ekologickej kultúry.

U detí prebúdžeme záujem o prírodu z estetického a zdravotného hľadiska slúžiaceho nielen na poznávanie a objavovanie, ale aj na relax a čerpanie energie pre ľudskú aktivitu.

Prírodné prostredie, dostupnosť zaujímavých lokalít a dobrá dlhoročná spolupráca so štátnym podnikom LESY Slovenskej republiky v Žarnovici poskytujú množstvo príležitostí na sebarealizáciu detí aj pedagógov.

Zvýšenú pozornosť venujeme **environmentálnej** výchove. Úlohy čerpáme z plánu práce školy, ročného plánu aktivít a z environmentálneho projektu školy: „**Aby kvitli kvety, aby rástli stromy, aby neodleteli vtáci**“. Máme neobmedzené možnosti vstúpiť deťom lásku a úctu k prírode počas celého roka.

Program prevencie obezity – podporujeme rozvíjanie pohybových zručností a schopností detí pravidelnou realizáciou zdravotných činností a aktivít na pobyte vonku. Využívame sezónne aktivity realizované v súlade s podmienkami našej MŠ ako nástroj podpory zdravia a prevencie obezity. Školská jedáleň je zapojená do projektu Školské ovocie a Mliečny program. Spolupracujeme na projektoch týkajúcich sa oblastí zdravia.

Program regionálnej výchovy – Mesto Žarnovica má bohatú históriu a kultúru. Je známe predovšetkým historickými objektami, mestským športovým areálom a prírodnými krásami. Vo výchovno-vzdelávacom procese vedieme deti k úcte k svojmu regiónu, jeho zvyklostiam, pamiatkam a tradíciám. Posilňujeme u detí emocionálny vzťah k rodnému mestu.

3 DĹŽKA DOCHÁDZKY A FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Výchova a vzdelávanie, poldenná aj celodenná, sa v materskej škole uskutočňuje dennou formou. Navštevujú ju deti od 2 do 6 rokov a aj deti s odloženou školskou dochádzkou. Dĺžka dochádzky dieťaťa do materskej školy je spravidla 1 až 4 roky a uskutočňuje sa až po plnenie povinnej školskej dochádzky.

Denná forma výchovy a vzdelávania sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

- V celom rozsahu vzdelávania zabezpečeného materskou školou pre deti, ak sa vyhlási výnimočný stav, núdzový stav alebo mimoriadna situácia.
- V rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetky deti.
- V rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa materskej školy pre deti, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, ak kvôli zdravotnému stavu alebo z iných

závažných dôvodov, nemôžu plniť povinné predprimárne vzdelávanie formou pravidelného denného dochádzania

- V rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však jeden mesiac, z dôvodov podľa §150a ods.2 školského zákona.

Predprimárne vzdelávanie je povinné pre dieťa, ktoré dosiahlo 5 rokov veku do 31.augusta. Povinné predprimárne vzdelávanie trvá jeden školský rok. Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahne školskú spôsobilosť, bude pokračovať v plnení povinného predprimárneho vzdelávania ešte jeden školský rok za podmienok ustanovených v zákone. (§ 28 ods.1 školského zákona).

4 VYUČOVACÍ JAZYK

Vyučovacím jazykom, v ktorom sa uskutočňuje predprimárne vzdelávanie v materskej škole je jazyk slovenský.

5 UČEBNÉ OSNOVY

Podľa právneho stavu, ktorý je v platnosti od 1. januára 2022 (§ 9 ods. 6 a 7 školského zákona), sú učebnými osnovami vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.

6 VÝCHODISKÁ PLÁNOVANIA

Sú metodicko-didaktickými odporúčaniami pre vypracovanie učebných osnov. Vyjadrujú spôsob a princípy konkrétneho plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti v materskej škole:

- výchovno-vzdelávacia činnosť (ďalej len VVČ) je v materskej škole plánovaná týždenne a jej spôsob a forma je schválená pedagogickou radou;
- plánovanie VVČ v jednej triede zabezpečujú striedavo dve učiteľky, ktoré pri voľbe vzdelávacích aktivít úzko spolupracujú;
- výber vzdelávacích štandardov učiteľka uskutočňuje smerom k obsahu celkov a tém konkrétneho mesiaca. Témy predstavujú ucelenú opornú konštrukciu pre štruktúrovanie konkrétneho obsahu vzdelávania, ale zohľadňujú i zmysluplný situačný

kontext aktivít s deťmi v rámci určitého ročného obdobia, ako i tradíciu a podmienky našej materskej školy. Učiteľky si môžu témy podľa potreby dopĺňať, meniť ich poradie z dôvodu materiálno-technického zabezpečenia plánovaných aktivít v triedach;

- pri plánovaní VVČ učiteľka samostatne volí vhodné metódy, stratégie, formy a prostriedky pre svoju plánovanú výchovno-vzdelávaciu činnosť, prihliada na celkovú rozvojovú úroveň detí, na ich individuálne zvláštnosti a potreby, a tak obohacuje ich poznatky o nové informácie a skúsenosti;
- v týždennom plánovaní VVČ nie je potrebné a nutné zaradiť všetky vzdelávacie oblasti, učiteľka dbá na vyváženosť zaradenia jednotlivých vzdelávacích oblastí v aktuálne preberaných témach daného obsahového celku;
- dotáciu výberu jednotlivých vzdelávacích štandardov učiteľka značí do pedagogickým kolektívom schválenej tabuľky;
- pri plánovaní VVČ učiteľka prihliada na materiálno-technické a bezpečnostné hľadisko;
- výber počtu a plánovanie úrovni príslušného vzdelávacieho štandardu vzdelávacej oblasti je plne v kompetencii učiteľky, ktorá prihliada na rozvojovú úroveň detí v danej triede;
- pri plánovaní vychádzajú učiteľky z poznania aktuálnej úrovne detí, pričom rešpektujú ich potreby, prirodzenú variabilitu a sociokultúrne prostredie;
- učiteľky plánujú od menej náročných požiadaviek kladených na dieťa k náročnejším, pričom rešpektujú metodické postupy špecifické pre jednotlivé vzdelávacie oblasti;
- v prípade potreby materská škola pre dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vytvára podmienky pre plánovanie VVČ v úzkej spolupráci s centrom špeciálno-pedagogického poradenstva a prevencie formou individuálneho vzdelávacieho programu;
- počas školských prázdnin pri obmedzenej prevádzke sa plánovanie VVČ realizuje prostredníctvom hier a hrových činností.

Dotáciu výberu jednotlivých vzdelávacích štandardov pedagogický zamestnanec značí do tabuľky schválenej pedagogickým kolektívom:

Oblasť Mesiac	Jazyk a komunikácia	Matematika a práca s informáciami	Človek a príroda	Človek a spoločnosť	Človek a svet práce	Umenie a kultúra (HV,VV)	Zdravie a pohyb
<i>September</i>							
<i>Október</i>							
<i>November</i>							
<i>December</i>							
<i>Január</i>							
<i>Február</i>							
<i>Marec</i>							
<i>Apríl</i>							
<i>Máj</i>							
<i>Jún</i>							

Návrhy obsahových celkov a ich tém podľa kalendárnych mesiacov:

<i>Mesiac: obsahový celok</i>	Témy
<i>September:</i> Pod'te deti k nám	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vitajte v MŠ ✓ Poznávame okolie MŠ (doprava, bezpečnosť) ✓ Hračky okolo nás ✓ Kto je v MŠ
<i>Október:</i> Farebná jeseň	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jeseň pani bohatá ▪ Ovocie a zelenina ▪ Keď má sviatok starký, starká ▪ Na jesennom chodníčku
<i>November:</i> Abeceda zdravia	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ja a moje telo ❖ Ochrana zdravia – obliekanie, choroba, lekár ❖ Magický svet zmyslov ❖ V zdravom tele, zdravý duch, šport, zdravá strava
<i>December:</i> Vianočná rozprávka	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mikuláš – priateľ náš ➤ Zima a tradície v nej
<i>Január:</i> Snehové kráľovstvo	<ul style="list-style-type: none"> ○ Mrzne, praská, fúka (počasie, živá a neživá príroda) ○ V kráľovstve pani Zimy ○ Zima v lese ○ Zimné športy, obliekanie
<i>Február:</i> Čas zábavy, veselosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Fašiangový karneval ✓ Čarovné vrecúško (predmety a ich vlastnosti) ✓ Malí muzikanti ✓ Malí remeselníci (pracovné profesie)
<i>Marec:</i> Len sa deti pozrite, čo je krásy na svete	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kniha , moja kamarátka ▪ Príroda sa zobúdzá ▪ Vesmír ▪ Doprava
<i>Apríl:</i> Jar k nám letí	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Veľká Noc ❖ Kvety ❖ Čo ukrýva les (ochrana, separovanie, Deň Zeme) ❖ Na dvore u starej mamy
<i>Máj:</i> Májové variácie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mama je kvet šťastia ➤ Meduška a jej kamaráti ➤ Pri potoku, pri vode ➤ Moje mesto, moja vlasť
<i>Jún:</i> Zvonček zvoní, leto volá	<ul style="list-style-type: none"> ○ Týždeň detských radostí ○ Pozvánka do ZOO (exotické zvieratá) ○ Prázdninový vlak – cestujeme, objavujeme ○ Lúčime sa, škôlka milá ○ Leto prichádza

7 SPÔSOB A PODMIENKY UKONČENIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A VYDÁVANIE DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ

Predprimárne vzdelanie dieťa podľa § 16 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. zákona o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov získa absolvovaním posledného roka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole.

Dokladom o získanom vzdelaní je **osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania**, ktoré je vydané materskou školou k 30. júnu daného kalendárneho roka. Predprimárne vzdelávanie je možné ukončiť aj pred dosiahnutím fyzického veku 6. roku dieťaťa, a to na základe vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast **o predčasnom zaškolení dieťaťa**. **Osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania** sa vydáva na predpísaných tlačivách schválených ministerstvom školstva, odovzdáva sa na tradičnej rozlúčke s predškolákmi. Deťom, ktoré budú mať odložené povinné plnenie školskej dochádzky a budú navštevovať materskú školu aj v nasledujúcom školskom roku sa osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania nevydáva. Ich vzdelávanie sa sústreďuje na odstránenie deficitov v rozvoji kľúčových kompetencií nevyhnutných na zvládnutie primárneho vzdelávania v materskej škole.

Ak pôjde o dieťa, ktoré absolvuje individuálne (predprimárne) vzdelávanie podľa § 28b školského zákona, osvedčenie bude vydávať kmeňová materská škola.

8 PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE

V materskej škole pracuje 20 pedagogických zamestnancov. Z toho v rámci Národného projektu Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov II u nás pracuje pedagogický asistent a špeciálny pedagóg. Materská škola má elokované triedy na Ul. P. Jilemnického 660/2 v Žarnovici. Pedagogický kolektív je stabilizovaný, všetky učiteľky spĺňajú kvalifikačné predpoklady v súlade so zákonom č. 138/2019 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tri učiteľky majú ukončené vysokoškolské vzdelanie II. stupňa (magisterské) v študijnom odbore – pedagogika – špecializácia: Predškolská pedagogika, jedna učiteľka má ukončené vysokoškolské štúdium III. stupňa (doktorandské) v študijnom odbore: Učiteľstvo profesijných predmetov a praktickej prípravy. Tri učiteľky majú absolvované vysokoškolské vzdelanie iného zamerania. Špeciálna pedagogička má absolvované vysokoškolské vzdelanie

II. stupeň v odbore Špeciálna pedagogika. Ostatné učiteľky majú ukončené stredné odborné vzdelanie v študijnom odbore: Učiteľstvo pre materské školy. Riaditeľka materskej školy a zástupca štatutára majú ukončené funkčné vzdelávanie a I. atestáciu, zástupkyňa pre elokované triedy nemá ukončené funkčné vzdelávanie.

V materskej škole realizuje svoju činnosť interné metodické združenie.

V materskej škole pracujú nasledovní prevádzkoví zamestnanci: vedúca školskej jedálne, päť kuchárov, jedna pomocná kuchárka a štyri upratovačky.

9 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA DETÍ SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

Materská škola je schopná poskytovať podmienky pre inkluzívne vzdelávanie. Takéto vzdelávanie napĺňa ideu rovnosti šancí pre všetkých, rovnosti prístupu ku vzdelávaniu a zabezpečeniu sociálnej inklúzie.

V materskej škole sme zapojení do Národného projektu Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov. Špeciálny pedagóg a pedagogický asistent pomáhajú pri práci s deťmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Aktívne spolupracujeme s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Žarnovici.

Spravodlivosť a rovnosť v poskytovaní výchovy a vzdelávania

Materská škola poskytuje všetkým deťom bez ohľadu na pohlavie, vierovyznanie, etnickú, jazykovú alebo kultúrnu príslušnosť, ekonomické zázemie a zdravotné znevýhodnenie rovnaký prístup k vzdelávaniu.

Koordinované ciele a spolupráca

Zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania vyžaduje úzku a intenzívnu spoluprácu všetkých zamestnancov materskej školy, spoluprácu s rodičmi a ďalšími odborníkmi pri zabezpečení potrieb týchto detí. Zodpovedná za koordináciu poskytovania komplexných služieb pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je špeciálna pedagogička pracujúca v materskej škole.

Pripravenosť pedagogických zamestnancov na inkluzívne vzdelávanie

Materská škola vytvára podmienky na to, aby všetci pedagogickí zamestnanci boli schopní orientačne identifikovať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby detí.

Inkluzívne prostredie materskej školy

Materská škola v rámci svojich priestorov zabezpečila špeciálnu učebňu pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, kde s nimi individuálne pracuje špeciálny pedagóg. Zabezpečila univerzálny dizajn aj pre deti cudzincov. Prostredie materskej školy je zabezpečené tak, aby v čo najväčšej miere spájalo všetky deti. Princípy inkluzívneho vzdelávania sa konkretizujú v individuálnych rozvíjajúcich programoch vypracovaných v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu dieťaťa.

10 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA CUDZINCOV

Predprimárne vzdelávanie detí cudzincov sa zameriava na rozvíjanie elementárnych základov:

- komunikačných kompetencií,
- matematických kompetencií a kompetencií v oblasti vedy a techniky,
- digitálnych kompetencií,
- kompetencií učiť sa, riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť,
- sociálnych a personálnych kompetencií,
- občianskych kompetencií,
- pracovných kompetencií

Osobitosťou výchovno-vzdelávacej činnosti je aj osvojovanie si základov slovenského jazyka tak, aby deti mali dostatočné a veku primerané komunikačné schopnosti v slovenskom jazyku.

11 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA DETÍ

Pre zabezpečenie optimálneho rozvoja detí je nutné prispôbiť výchovu a vzdelávanie podmienkam vzdelávacích potrieb a možností všetkých detí tak, aby dochádzalo k efektívnemu všestrannému a harmonickému rozvíjaniu ich osobnosti. Systematickým zámerným i náhodným pozorovaním, rozhovorom, metódou overovania schopností a zručností, alebo pedagogickou diagnostikou učiteľka získava poznatky o silných i slabých stránkach dieťaťa, čo jej napomáha pri výbere následných metód, postupov a foriem práce výchovno-vzdelávacej činnosti. Medzi najčastejšie využívané formy hodnotenia patrí sebahodnotenie, hodnotenie pedagógom a hodnotenie kolektívom detí.

Hodnotenie sa sústreďuje na individuálne pokroky dieťaťa. Pedagóg hodnotí dieťa podľa jeho možností a schopností prostredníctvom kritérií vytvorených pre tento účel. Na základe poznatkov o rozvoji dieťaťa môže učiteľka stanoviť individuálny postup, sledovať pokroky vo vývoji dieťaťa, zistiť, v čom má dieťa rezervy, kde a ako mu treba pomôcť dosahovať úspešnosť. Cieľom kontroly a hodnotenia detí je poskytnúť samotnému dieťaťu a tiež jeho rodičom spätnú väzbu o tom, aký je jeho progres v danej problematike, prípadne stanoviť možnosti určené pre pomoc pri odstraňovaní prípadných nedostatkov. Každá trieda si vedie diagnostický záznam podľa potrieb detí.

12 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV ŠKOLY

V systéme riadenia kontroly kvality riadenia materskej školy patrí významné miesto každému jej zamestnancovi. Pre potreby hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania boli vymedzené nasledovné oblasti hodnotenia:

- **komplexnosť vzdelávacieho programu – prepojenie s koncepčnými zámermi školy** (súlad školského vzdelávacieho programu so štátnym podľa platnej legislatívy, využívanie vlastných podmienok, dostatok priestoru pre tvorivosť učiteliek, nadväznosť na strategické ciele školy);
- **materiálne, technické, hygienické a bezpečnostné podmienky materskej školy** (vybavenosť pomôckami, dostupnosť metodík a odbornej literatúry, hygiena prostredia, zabezpečenie bezpečnostných podmienok);
- **pedagogický štýl práce učiteľov a klíma v materskej škole** (uplatňovanie foriem a metód práce, pedagogických zásad, dodržiavanie psychohygienických zásad, vzájomná spolupráca a ústretovosť, pripravenosť pedagógov na výchovno-vzdelávaciu činnosť, využívanie poznatkov zo vzdelávania a samoštúdia, uskutočňovanie sebahodnotenia, umožňovanie deťom podieľať sa na tvorbe pravidiel v triede, využívanie nových trendov v práci s deťmi);
- **napĺňanie individuálnych vzdelávacích potrieb detí** (zohľadňovanie individuálnych potrieb detí, dôsledná pedagogická diagnostika, úroveň rozvíjajúcich a individuálnych plánov pre deti so ŠVVP);
- **spolupráca s rodičmi detí a inštitúciami na podporu výchovy a vzdelávania** (komunikácia s rodičovskou verejnosťou, participovanie rodičov na živote triedy a MŠ, vzájomná spolupráca, a spolupráca s inými organizáciami);

- **výsledky výchovy a vzdelávanie v jednotlivých triedach** (úroveň celkových výsledkov výchovy a vzdelávania, dosiahnutie očakávaného pokroku u detí, osvojenie stanovených kompetencií, spokojnosť rodičov s výsledkami výchovy a vzdelávania detí, výsledky inšpekcií a kontrol nadriadených subjektov a zriaďovateľa).

Pre získavanie informácií sa využívajú tieto metódy a formy: porady, diskusie, diagnostické pozorovania, písomné záznamy z pozorovaní, hospitácie, analýzy plánov, rozhovory, dotazníky pre rodičov a zamestnancov, hodnotiace správy.

Pre pedagóga má sebahodnotenie zmysel pre plánovanie výchovno-vzdelávacej činnosti s pravidelnou analýzou vlastných postupov, následným výberom vhodných metód vplývajúcich na výsledky činnosti detí.

Motivácia a stimulácia zamestnancov vplýva na zvyšovanie ich výkonnosti, pracovného úsilia a spokojnosti s následným zlepšením imidžu materskej školy. Len osobne zainteresovaný a zaangažovaný zamestnanec v efektívne riadenej a organizovanej inštitúcii je schopný vytvárať a podporovať kvalitu výchovy a vzdelávania.

Hodnotenie pedagogických zamestnancov je proces, pomocou ktorého vedúci pedagogický zamestnanec posudzuje pracovnú spôsobilosť, plnenie úloh a požiadaviek vyplývajúcich zo zaradenia zamestnanca a vykonáva rozbor v hodnotení práce, ktorú zamestnanec vykonáva. Cieľom hodnotenia zamestnanca je vytvorenie komplexného obrazu o výsledkoch jeho doterajšej práce. Poukazuje na prednosti, a tiež nedostatky vykonávanej činnosti s predložením možných príležitostí na ich korekciu alebo úplné odstránenie. Pre efektívne zabezpečenie hodnotenia pedagogických zamestnancov sú využívané nasledovné metódy a stratégie:

- hospitácie a pedagogické porady;
- priebežná kontrola písomnej formy pedagogickej dokumentácie;
- administrácia sebahodnotiaceho dotazníka pedagogickým zamestnancom pre následnú analýzu výchovno-vzdelávacej činnosti potrebnú pre realizáciu hodnotenia vedúcim pedagogickým zamestnancom;
- hodnotiaci rozhovor so zamestnancom;
- ponuka adresných a konkrétnych návrhov pre zlepšenie výkonnosti a motivácie zamestnanca

Kritéria hodnotenia pedagogických zamestnancov:

Odbornosť

- vlastní komplexné znalosti edukačného programu a metodík, výchovných a vzdelávacích postupov;
- aktívne zabezpečuje svoj odborný rast;
- flexibilne reaguje na vzniknuté zmeny;
- podieľa sa na vytváraní a plnení strategických cieľov;
- presadzuje aktívny prístup k riešeniu problémov;
- ovláda odbornú problematiku v rámci svojich kompetencií;
- má osvojenú pedagogickú profesionalitu a pedagogický takt

Orientácia na dieťa

- rieši úlohy a zohľadňuje ich v prospech dieťaťa;
- vyjadruje sa o deťoch pozitívne;
- komplexne rieši problémy vo svojej triede;
- činnosť prispôsobuje potrebám dieťaťa, jeho individuálnym zvláštnostiam;
- vytvára jasné a zrozumiteľné pravidlá;
- uskutočňuje bezproblémovú a ústretovú komunikáciu s rodičmi a zamestnancami.

Schopnosť pracovať pod záťažou

- je operatívny, vytvára pocit spolupatričnosti a priateľstva;
- dosahuje výsledky a kvalitu aj počas záťaže;
- kooperuje a komunikuje na rôznych úrovniach;
- je spolutvorcom tvorivého tímu.

Kooperácia a spolupráca

- na príslušnej úrovni rieši problémy a úlohy s kompetentnými;
- spolupracuje s kolegyňou na triede;
- spolupracuje s rodičovskou verejnosťou;
- aktívne pristupuje k problémom a úlohám;
- rešpektuje súkromie, dôvernosť informácií;
- konzultuje vzniknuté problémy s rodičmi, odborníkmi, hľadá vhodné riešenia;
- buduje vzťahy s okolím, so zriaďovateľom;

- pri riešení úloh spolupracuje s ostatnými úsekmi a organizáciami na podporu výchovno-vzdelávacej činnosti a dokáže zabezpečiť koordinovanie úloh s týmito inštitúciami;
- je ochotný poradiť, odovzdať získané informácie;

Osobné nasadenie

- dokáže pozitívne motivovať ostatných zamestnancov;
- pohotovo rieši vzniknuté problémy;
- je pozitívnym príkladom pre ostatných;
- je tvorivý a predkladá nové a netradičné riešenia problémov;
- reprezentuje školu na verejnosti.

Dosahovanie výsledkov

- flexibilne si stanovuje ciele, pružne reaguje na zmeny;
- identifikuje priority;
- dosahuje vytýčené ciele;
- ciele a úlohy prispôsobuje potrebám pre prácu s deťmi vo svojej triede;
- pripravuje deti na vstup do ZŠ;
- vytvára podmienky na zapájanie sa do súťaží.

Ochota preberať zodpovednosť

- vie obhájiť svoje rozhodnutia a niesť ich dôsledky;
- je schopný prijať a realizovať aj nepopulárne rozhodnutia;
- ochotne zastupuje kolegyne počas ich neprítomnosti.

13 POŽIADAVKY NA PROFESIJNÝ ROZVOJ PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV

Pod profesijným rozvojom rozumieme sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí. Cieľom profesijného rozvoja je získavať, zdokonaľovať, rozširovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej práce a odbornej činnosti. Je upravený v zákone č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch. Je zamerané na ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov s cieľom:

- zefektívniť výchovno-vzdelávaciu činnosť;
- poukázať na následnosť a náväznosť vo výbere metód a postupov;
- obohatiť poznatky a zručnosti pedagógov o nové metódy a stratégie nesúce podtón inšpirácie a oživenia foriem práce pre podporu skvalitnenia výchovy a vzdelávania v materskej škole;
- podporovať aktivitu a orientáciu pedagógov v odbornej pedagogickej problematike, čo považujeme za ich prínos do vlastnej činnosti.

Formy ďalšieho vzdelávania:

- samoštúdium odbornej literatúry;
- účasť na stretnutiach interného metodického združenia;
- účasť na vzdelávacích podujatiach a školeniach poriadaných metodickým centrom Banská Bystrica, Spoločnosťou pre predškolskú výchovu a vzdelávacími agentúrami s certifikátom podľa aktuálnych ponúk evidovaných na web stránke MŠVaV SR.

Každý pedagogický a odborný zamestnanec má rovnocenné právo a povinnosť zúčastňovať sa na profesijnom rozvoji, ktorý sa riadi Plánom profesijného rozvoja – vyplýva zo zamerania a potrieb materskej školy. Môže absolvovať:

- **adaptačné vzdelávanie**, ktoré umožní získať profesijné kompetencie začínajúcim pedagogickým a odborným zamestnancom.
- **aktualizačné vzdelávanie**, zabezpečí pedagogickým a odborným zamestnancom aktuálnosť informácií, rozvíjanie a rozširovanie profesijných kompetencií potrebných na výkon pracovnej činnosti. Každý pedagogický zamestnanec má povinnosť absolvovať 20 hodín aktualizačného vzdelávania za 1 rok.
- **inovačné vzdelávanie**, umožní pedagogickým a odborným zamestnancom prehĺbenie, rozšírenie a inováciu profesijných kompetencií potrebných na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca.
- **špecializačné vzdelávanie**, umožňuje pedagogickým a odborným zamestnancom získať profesijných kompetencií potrebných na výkon špecializovaných činností.
- **funkčné vzdelávanie** sa zameriava na získanie profesijných kompetencií potrebných na výkon riadiacich činností vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov.
- **kvalifikačné vzdelávanie**, slúži na získavanie profesijných kompetencií požadovaných na doplnenie kvalifikačných predpokladov alebo splnenie kvalifikačného predpokladu na výkon pracovnej činnosti.

- **predatestačné vzdelávanie**, umožňuje pedagogickým a odborným zamestnancom získať profesijných kompetencií potrebných na zaradenie do vyššieho kariérového stupňa.

Podrobnejšie zameranie problematiky profesijného rozvoja pedagogických a odborných zamestnancov je rozpracované v pláne profesijného rozvoja, ktorý je rozpracovaný na obdobie štyroch rokov. Na základe plánu profesijného rozvoja vydáva riaditeľ ročný plán vzdelávania. Ročný plán vzdelávania je možné priebežne dopĺňať podľa aktuálnych potrieb MŠ súvisiacich s rozvíjaním profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov. Na tvorbe oboch dokumentov participujú všetci pedagogickí zamestnanci.

Plánovanie výchovno-vzdelávacieho procesu v materskej škole má váhu dôležitej činnosti zameranej odborne s následným ovplyvnením kvality výchovy a vzdelávania detí predškolského veku. Špecifickosť plánovania je nasledovná:

- plán výchovno-vzdelávacej činnosti je povýšený na úroveň dokumentu, ktorý je v plnej kompetencii pedagóga. Je teda stručným, vecným a didakticky zostaveným dokumentom zohľadňujúcim systematickosť, cieľavedomosť, primeranosť vo výchove a vzdelávaní s prihliadnutím na špecifickosť individuálnych osobitostí a potrieb.
- formálnu stránku schvaľujú pedagógovia na pedagogickej rade s prihliadnutím na pripomienky a návrhy jednotlivých členov;
- obsahová stránka plánu výchovno-vzdelávacej činnosti zohľadňuje tému, kompetencie, úrovne a špecifické ciele výkonových štandardov jednotlivých vzdelávacích oblastí;
- plán poukazuje aj na organizačné formy, metódy a stratégie slúžiace pre účelovosť a objasnenie obsahovej podstaty konkrétnych výchovno-vzdelávacích činností;
- všetky atribúty plánovania zastrešujú odpovede na výber, funkciu, účelovosť, merateľnosť a evaluačnú spôsobilosť nevyhnutnú pre činnostné dosahovanie výkonovej podstaty predprimárneho vzdelávania;
- vzdelávací obsah v jednotlivých plánovaných vzdelávacích aktivitách je koncipovaný tak, aby bolo možné u dieťaťa vytvoriť predpoklad rozvíjania potrebných kompetencií v budúcnosti, nevyhnutných pre ďalšiu existenciu v spoločnosti;
- ilustrácia konkrétnych stratégií a metodiky plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti v materskej škole je bližšie preukázateľná vo východiskách plánovania, ktoré sú súčasťou ŠkVP Mravenisko a je uvedená na šiestej strane dokumentu.

